

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

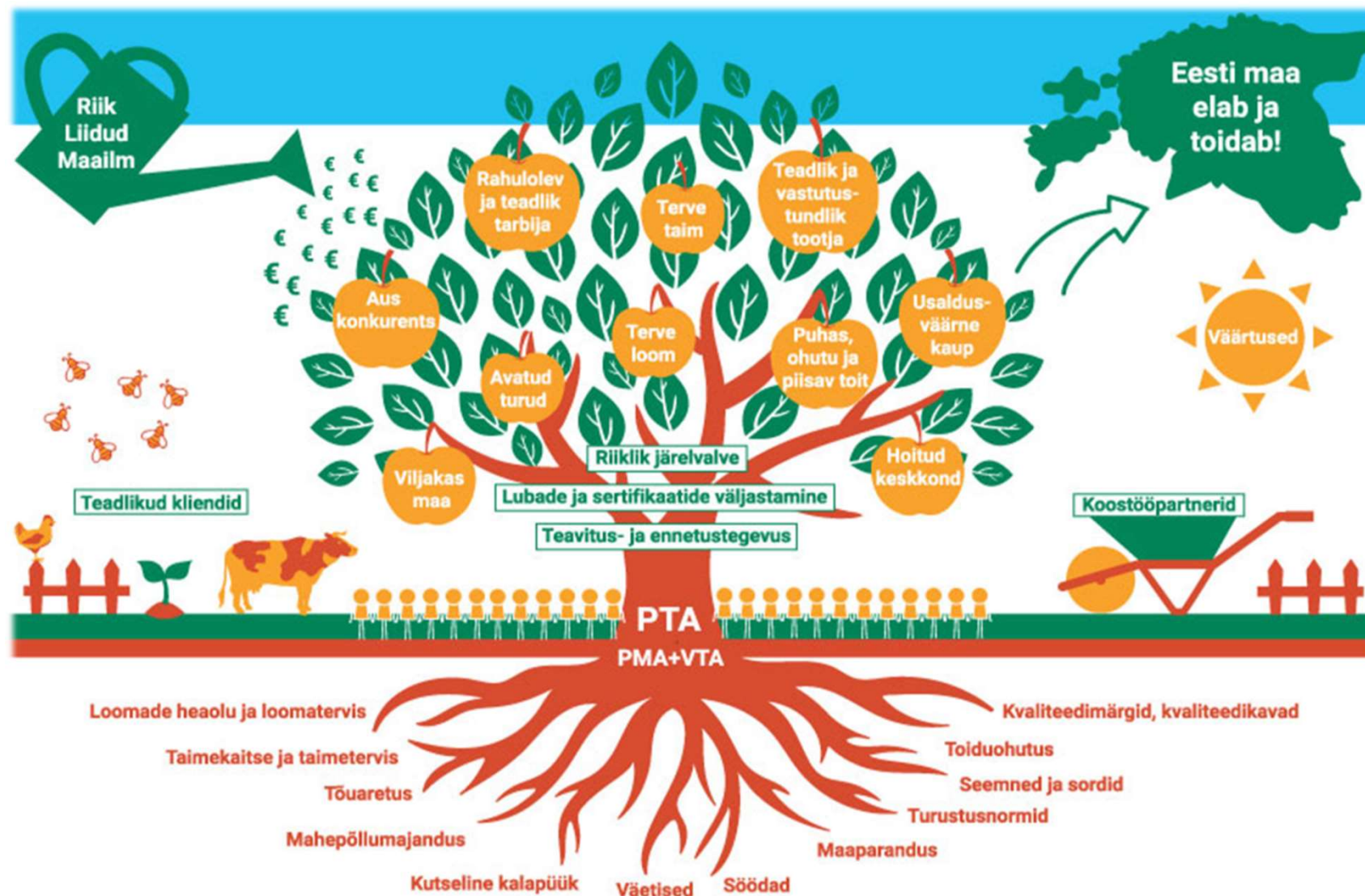

RAHVUSVAHELINE
TAIMETERVISE AASTA
2020

Taimetervis

Ülle Metsman, Birger Ilau
Põllumajandus- ja Toiduamet
Taimetervise ja paljundusmaterjali osakond
8. aprill 2021

Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA) hõlmab kogu toidutarneahelat

KÜSIMUS nr 1

Mis on taimetervis?

- Taimetervis on sama, mis taimekaitse
- Taimetervis tegeleb taimekahjurite ja -haigustega
- Taimetervise all mõistetakse taimekarantiini

Mis on taimetervis? (1)

- Kahjurid (putukad, nematoodid, lestad) ja haigused (bakterid, seened, viirused) võivad peituda taimedel, seemnetel, õitel, puu- ja köögiviljadel
- Peame ametlike meetmetega vältima nende levikut uutesse piirkondadesse, eriti inimtegevuse kaudu (rahvusvaheline kaubavahetus, reisimine)
- Eestis on Riiklikuks Taimekaitseteenistuseks PTA

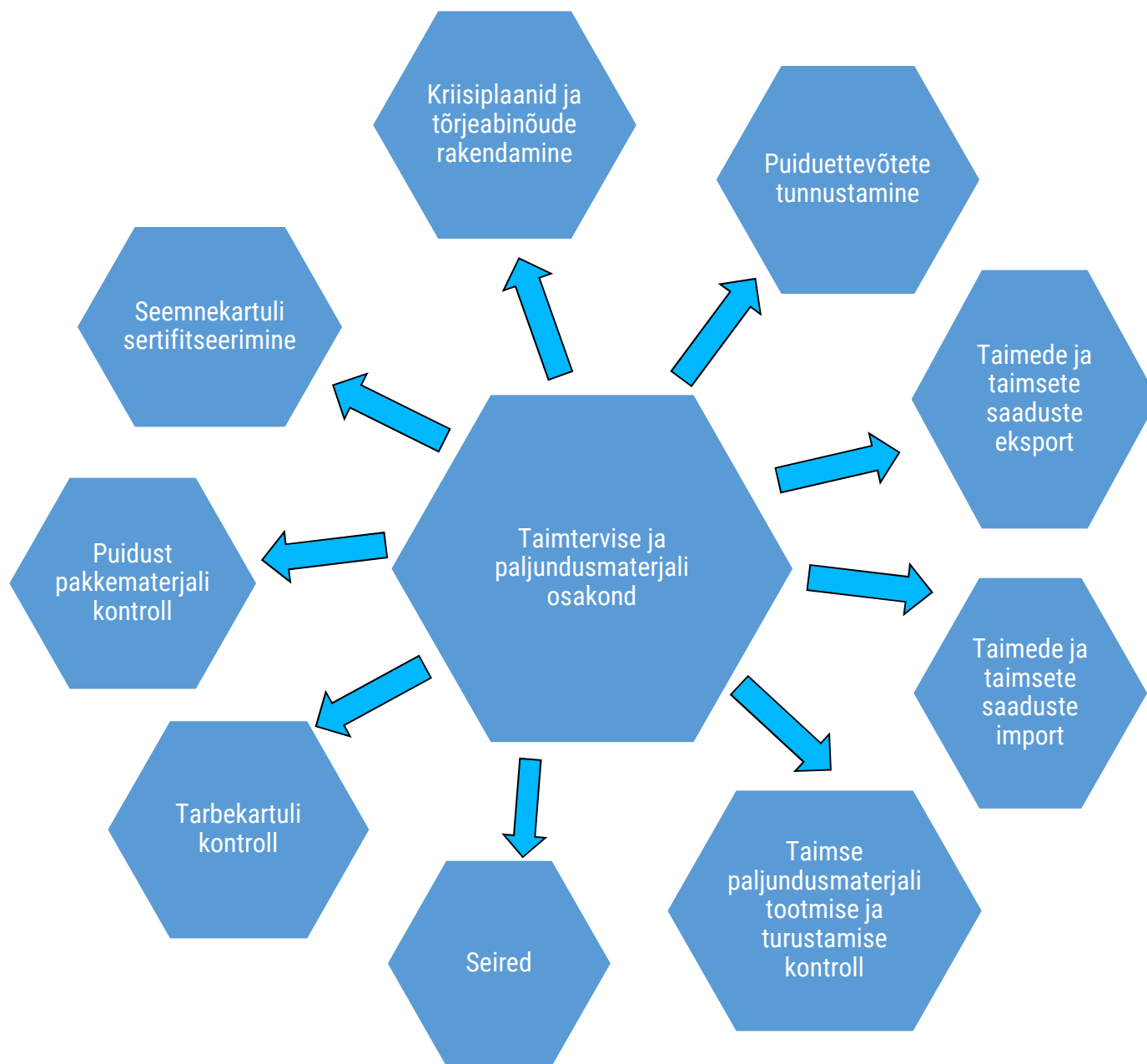

Mis on taimetervis? (2)

- Viimastel aastatel on järjest rohkem karantiinseid taimekahjustajaid jõudnud uutesse piirkondadesse (pidevalt suureneb reisimine ja kaubavahetus, taimekahjustajate kohanemist soodustavad kliimamuutused)
- Need kahjurid ja haigused ei tunne riigipiire ning seetõttu on nende organismide leviku tõkestamine rahvusvaheline kohustus, mis nõuab kõikide riikide koostööd
- Kui karantiinsed taimekahjustajad on uude keskkonda sisse toodud, võivad mõned neist põhjustada tõsist majanduslikku kahju nii põllumajandusele kui ka metsandusele ning ohustada looduskeskkonda

Mida taimeterwise valdkond hõlmab? (1)

Mida taimetervise valdkond hõlmab? (2)

- Euroopa Liidus kehtiva taimetervisemääruse kohaselt on Riiklikel Taimekaitseteenistustel kohustus tegeleda avalikkuse teavitamisega taimetervise teemadest ning avalikkuse teadlikkuse tõstmisega
- Laiem eesmärk on uute, Euroopas mitteesinevate karantiinsete taimekahjustajate leviku ennetamine, takistamine, leviku piiramine
- Kuidas selle eesmärgini jõuda?
- Tõhusad taimse materjali impordikontrollid, taimekahjustajate seired ning eesmärgiks on, et laiem avalikkus samuti suuremat vastutust tunneks

Taimetervis *versus* taimekaitse ja taimekaitsevahendid

Taimetervise põhimõtted:

- Ennetus- ja teavitustöö
- Piirangud ja keelud
- Tõrjeabinõude kasutamine

Xylella fastidiosa (XYLEFA) - <https://gd.eppo.int/>

Rahvusvaheline kogukond

- Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon
- Rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon
- Riiklikud Taimkaitseteenistused (Eestis Põllumajandus- ja Toiduamet)
- Taimede kaitsmine kahjurite ja haiguste rünnakute eest on ülemaailmne ülesanne
- Kõik mandrid, riigid ja inimesed peavad koos võitlema taimede tervise kaitseks

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

International
Plant Protection
Convention

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

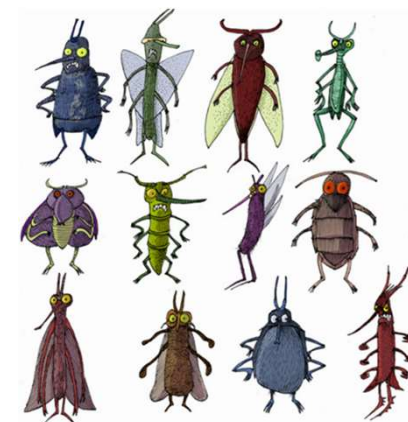
KÜSIMUS nr 2.

**Kas teate, et aasta 2020 oli rahvusvaheline
taimeterwise aasta?**

- Olen teadlik
- Olen teadlik ja ka aktiivselt tegevustesse kaasa
löönud
- Ei ole teadlik

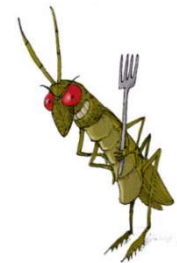
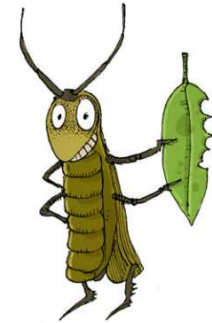
Ka taimed haigestuvad ja saavad viga (1)

- Enamik taimekahjustajaid ei talu külma- mida soojem on kliima, seda paremad tingimused avanevad kahjustajate paljunemiseks ja edasilevimiseks
- Kliimamuutustest tulenevad kahjustused nõrgendavad taimede vastupanu- ja taastumisvõimet - nad ei ole taimekahjustajate rünnakule enam nii vastupidavad
- Nii nagu inimesed ja kõik teised elusolendid Maal, võivad ka taimed jääda haigeks ja saada viga

Ka taimed haigestuvad ja saavad viga (2)

- Taimede vaenlased on väiksed ja surmavad, erineva suuruse, kuju ja värvusega
- Taimede haigestumine mõjutab kogu meie planeeti
- Taimekahjurid ja -haigused võivad hävitada näiteks meie tera- või köögiviljasaagi, takistada puid vilja kandmast või rikkuda meile toiduks olevad viljad
- Veelgi halvem – inimesed, kelle igapäevane toit sõltub peamiselt põllumajandustoodetest, kannataks seetõttu nälga

Kuidas taimekahjustajad levivad?

- Taimakahjustajate tuvastamine on tihti väga keeruline, sest nad suudavad end hästi varjata paikadesse, kust keegi isegi ei mõtleks neid otsida
- Nad võivad pugeda Su reisikohvrisse või rännata koos sinuga Su kingatalla all
- Nad rändavad nii kaubalaevade kui ka lennukitega

Rahvusvaheline kaubavahetus

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF THE UNION OF MYANMAR
MINISTRY OF AGRICULTURE, LIVESTOCK AND IRRIGATION
DEPARTMENT OF AGRICULTURE
PLANT PROTECTION DIVISION

PHYTOSANITARY CERTIFICATE No. XXXXXX

From: Plant Protection Organization of THE REPUBLIC OF THE UNION OF MYANMAR		To: Plant Protection Organization(s) of REPUBLIC OF INDIA	
I. DESCRIPTION OF CONSIGNMENT			
Name and address of exporter XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX		Declared name and address of consignee XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX	
Number and description of packages XXXXXXXX		Distinguishing marks XXXXXXXX XXXXXX	
Production Region MYANMAR	Declared means of conveyance BY SEA	Declared point of entry CALCUTTA	
Name of produce and quantity URD BEAN, BLACK MATPE, GROSS WEIGHT: 0.80 KG(S) NET WEIGHT : 0.60 KG(S)		Botanical name of plants Vigna mungo	
This is to certify that the plant and plant products or other regulated articles described herein have been inspected and for tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.			
II. ADDITIONAL DECLARATION XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX			
III. DISINFESTATION AND/OR DISINFECTION TREATMENT			
Treatment Date : 16 AUG 2017		Treatment : FUMIGATION	
Chemical (Active Ingredients) : PHOSPHINE		Duration & Temperature : 72 HRS AT 31°C & ABOVE	
Concentration : 3 GM (A)/M.T		Additional Information : NONE	
Date Inspected : 18 AUG 2017		Name and Signature of Authorized Officer	
Date Issued : 21 AUG 2017			
Place of Issue : YANGON		DR. PYONE PYONE KYI	

Postipakis tellitud seemned võivad piiril kinni jääda

- Euroopa Liit on kehtestanud oma turu kaitseks reegli, et teatud taimeliikide seemneid võib EL-i tuua vaid samaväärseks tunnistatud riigist (selles riigis toodetakse seemneid samade põhimõtete ja reeglite alusel kui EL-s)
- Näiteks köögiviljaseemnete puhul on nendeks riikideks: Austraalia, Šveits, Iisrael, Jaapan, Lõuna-Korea, Maroko, Taiwan, Ameerika Ühendriigid
- Taimede tellimisel on oluline jälgida, et seemnetel on kaasas füto-sanitaarsertifikaat (kui need tuuakse sisse seemne samaväärsust omavast riigist)

KÜSIMUS nr 3.

Kas olete väljastpoolt Euroopa Liidu riike postipakis seemneid tellinud?

- Jah
- Ei

Reisimine

Bactrocera dorsalis on jõudnud Bangladesh-ist Itaaliasse

Taimeterwise reeglid reisijatele

- Alates 14. detsembrist 2019 peavad kõik taimed, lõikelilled, värsked puu- ja köögiviljad ning seemned olema varustatud fütoosanitaarsertifikaadiga
- Kolmandatest riikidest Euroopa Liitu reisijad ei ole vabastatud taimeterwise sisseveonõuetest
- Fütoosanitaarsertifikaati ei nõuta ainult teatud puuviljadele (banaan, dattel, ananass, kookospähkel, durian)

ÄRA RISKI!

Taimedes võivad peituda kahjurid ja haigused. Palun ära too reisilt kaasa taimi, nende seemneid, vilju ega õisi.

PÕLLUMAJANDUSAMET

This poster was prepared by the International Medicines/Plant Protection Organisation (IPPO) EFTU, supported by the Estonian Agricultural Board (Põllumajandusamet) in collaboration with the Estonian Ministry of Agriculture (Maaeluminister).

HOIAME TAIMEKAHJURID JA –HAIGUSED EUROOPA LIIDUST EEMAL

Taimi, puuvilju*, köögivilju, lilli ega seemneid
EI ole lubatud tuua Euroopa Liitu ilma
fütosanitaarsertifikaadita**.

* Banaane, kookospähkleid, datleid, ananasse ja duriane võib tuua ELi ilma sertifikaadita.

** Sertifikaat ei ole nõutav, kui taimed, puuviljad, köögiviljad, lilled või seemned on pärit Šveitsist või Liechtensteinist.

** Sertifikaat on nõutav, kui tooted on pärit järgmistelt ELi territooriumidelt: Ceuta, Melilla, Kanaari saared, Guadeloupe, Prantsuse Guajaana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint Barthélemy ja Saint Martin.

**Reisijate teavituskampaania
Tallinna Lennujaamas
14.12.2019**

KÜSIMUS nr 4

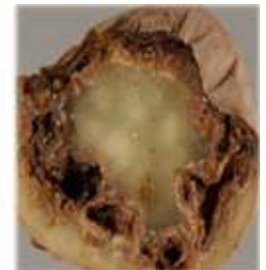
Kas olete reisides väljaspool Euroopa Liidu riike kaasa toonud taimi, seemneid või puuvilju?

- Jah
- Ei

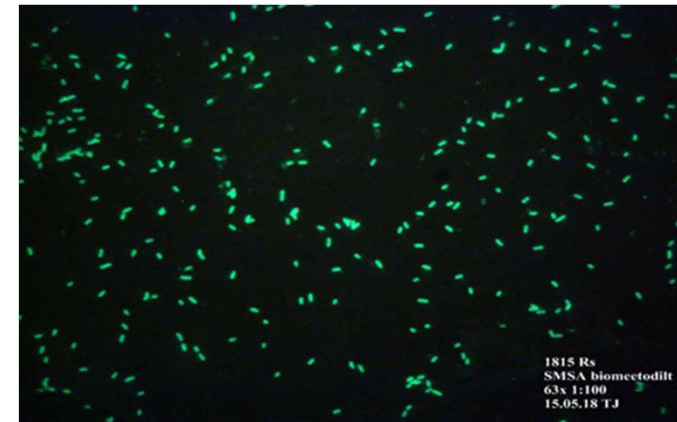
Kartuli ringmädanik (*Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*)

- Kartuli-ringmädanikku põhjustav bakter võib olla kartulimugulas ka peiteliselt (varjatud kujul) – pealtnäha on mugul terve, mugulal haigustunnused puuduvad
- Bakterit on võimalik määrata ainult laboratoorse analüüsi teel
- Bakter säilib saastunud kartulimugulates, taimejäätmes
- Saastunud mugulatega kokkupuutunud pindadel (hoidla seinad, põrandad, konteinerid, sorteerimisseadmed, inventar) ja põllutööriistadel, transpordivahenditel võib bakterilima säilida kuni 2 aastat ja rohkem
- Pakane ei hävita bakterit
- Vähendab oluliselt saagikust
- Raske tõrjuda
- Haiguste vältimiseks kasutada sertifitseeritud seemnekartulit!

Kartuli pruunbaktermädanik (*Ralstonia solanacearum*)

- Vähendab oluliselt saagikust
- Raske tõrjuda
- Haiguste vältimiseks kasutada sertifitseeritud seemnekartulit!
- Levik – Aasia, Aafrika, Põhja-, Kesk- ja Lõuna Ameerika, Euroopa
- Eestis tuvastatud Egiptusest pärit tarbekartulist 2018.a.

***Epitrix* spp.**

- Valmik: väike 1,5-2 mm pikkune must mardikas, toituvad lehestikul, tekitades väikesi 1-1,5 mm läbimõõduga ümaraid auke, ning taimejuurtest ja mugulatest
- Mugulatega võivad sattuda hoidlasse
- Euroopas levinud Portugalis ja Hispaanias
- Eelistatud peremeestaimed on kartul, vähema tähtsusega tomat, baklažaan, tubakas, paprika ja umbrohtudest ogaõun ning maavits

KÜSIMUS nr 5

Kas olete kasutanud sertifitseeritud seemnekartulit?

- Jah
- Ei

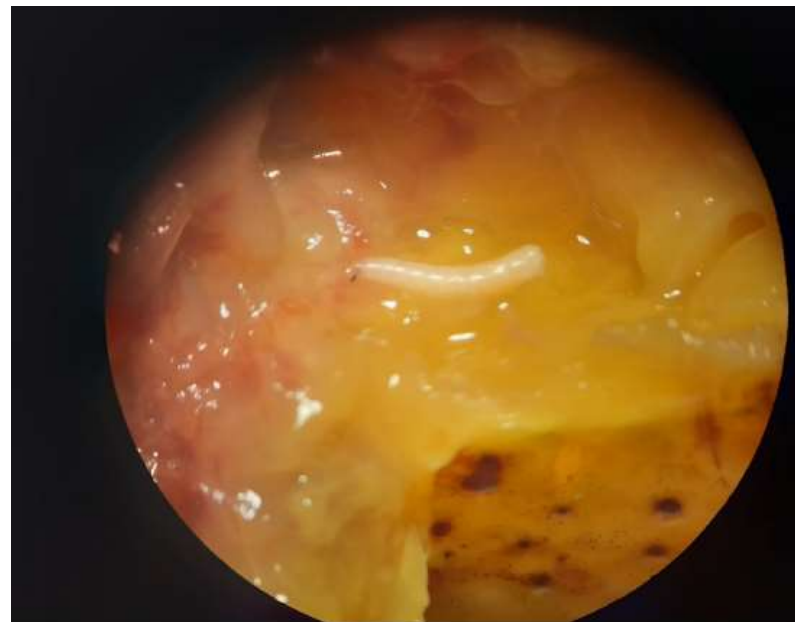
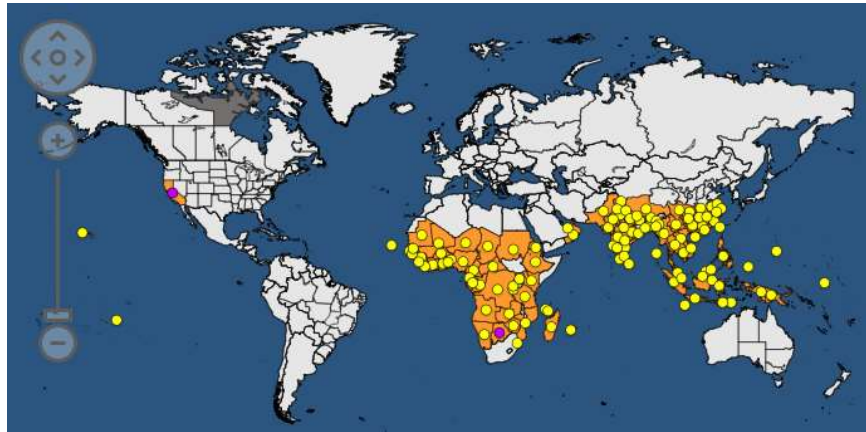

***Phyllosticta citricarpa* – tsitruste mustlaiksus**

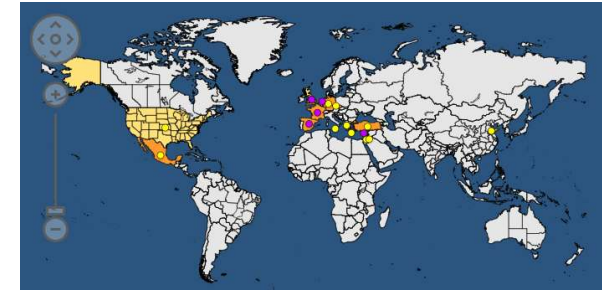
- Väga ohtlik seenhaigus, pärit Austraaliast
- Peamised ohuriigid Euroopale- Uruguai, Argentiina, Brasiilia, Lõuna-Aafrika

Puuviljakärbes *Bactrocera dorsalis*

Tomato brown rugose fruit virus **(ToBRFV)**

- Väga ohtlik seemnetega leviv viirushaigus, jõudnud juba Euroopasse
- Peamised ohuriigid Euroopale- Iisrael, Peruu, Hiina

Aasia sikk

Anoplophora glabripennis

- Aasia sikk on Euroopa Liidus karantiinne taimekahjustaja
- Levik- Aasia (Hiina, Jaapan, Korea) P-Ameerika, mitmed kolded ka Euroopa Liidus
- Aasia siku keha pikkus on 2,5-3,5 cm, läikiv, musta värvi, valged tähnid kattetiibadel
- Vastne on jalgadeta, kuni 5 cm pikk, kreemikas - valge
- Kahjustab lehtpuid (kask, vaher, haab, pappel, harilik hobukastan, paju, pihlakas, pärn, lepp, saar, jalakas)
- Eestis on tuvastatud vastseid Hiinast sisse toodud puidust pakkematerjalis 2015, 2017, 2018

Aasia siku leid 2018

Hiina päritolu

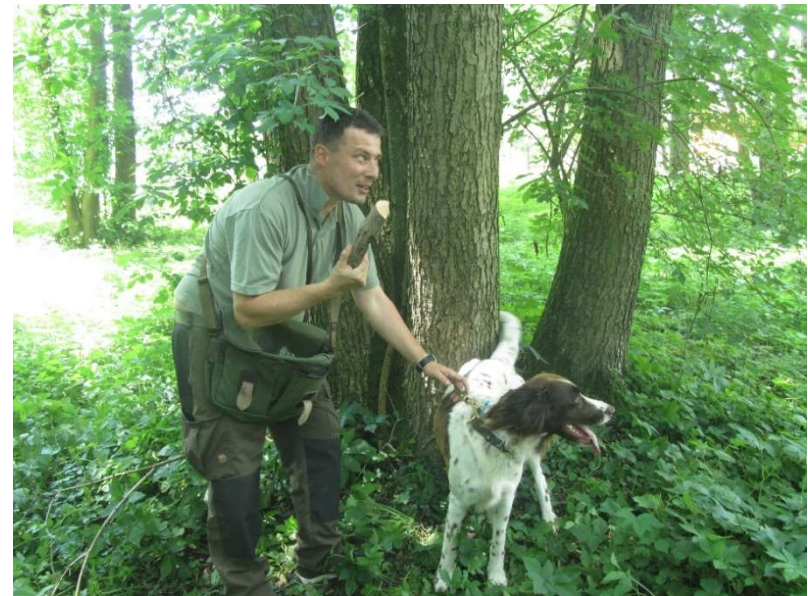
puidust pakendis

- Monitooringu läbiviimiseks kasutatakse kõiki olemasolevaid vahendeid:
- feromoonpüünised
- arboristid
- väljaõpetatud koerad

NUUSKURKOER- inspektori abiline

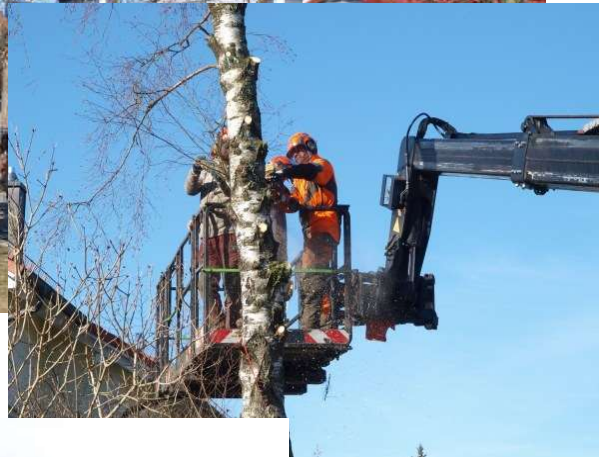

Kuva: Evi/Astro Vintanen

Kuva: Evi/Aino-Maria Alanko

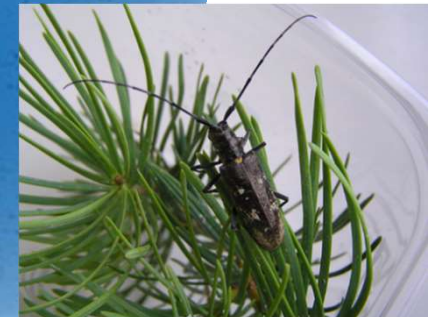

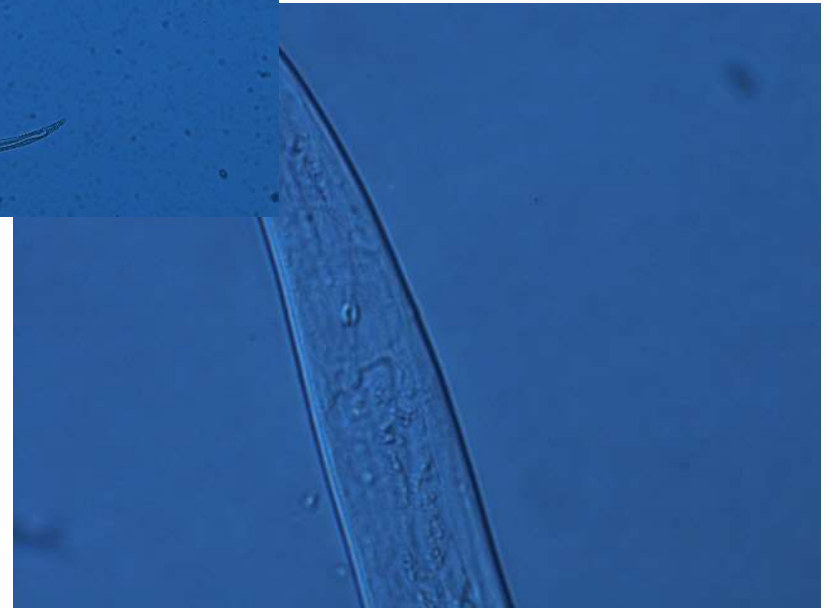
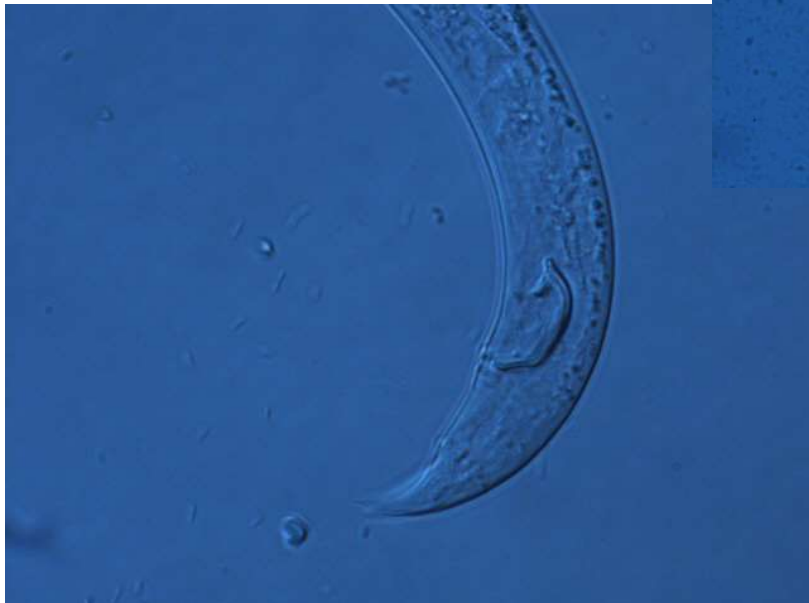
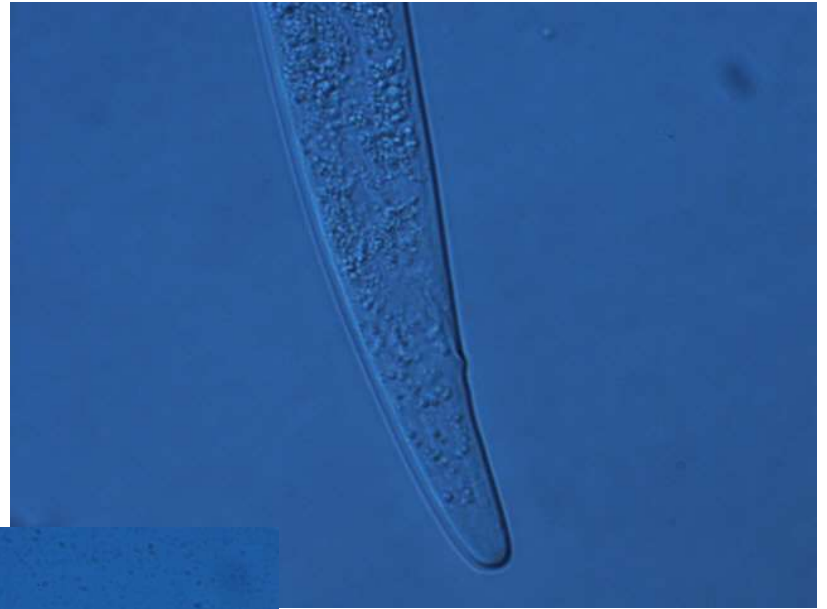
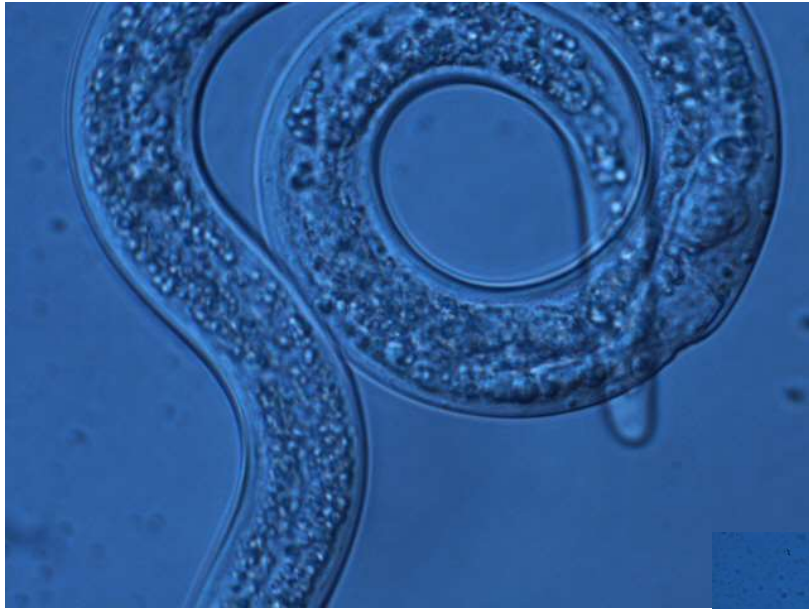

Männi-laguuss

Bursaphelenchus xylophilus

- Euroopa Liidus karantiinne taimekahjustaja
- Levik – Põhja-Ameerika, Aasia, Euroopas piiratud alal (Portugal, Hispaania)
- Keha pikkus – kuni 1 mm, läbipaistev nematood
- Kahjustab okaspuitu (nulg, seeder, kuusk, mänd, lehis)
- Eestis on nematoodi tuvastatud USA ja Hiina kaubaaluste proovidest 2004, korduv leid 2017

Viljapuu-bakterpõletik

Erwinia amylovora

- Üks ohtlikumaid roosõieliste haigusi
- Eesti on viljapuu-bakterpõletiku suhtes kaitstav piirkond alates 15.maist 2005.a.
- Taimedel oleval taimepassil peab olema märges PZ ERWIAM
- Tuvastatud Eestis 2012 ja 2019

Peremeestaimed:
ebaküdoonia (*Chaenomeles*),
tuhkpuu (*Cotoneaster*),
viirpuu (*Crataegus*),
küdoonia (*Cydonia*),
villpööris (*Eriobotrya*),
õunapuu (*Malus*),
astelpihlakas (*Mespilus*),
tuliastel (*Pyracantha*),
pirnipuu (*Pyrus*),
pihlakas (*Sorbus*),
davidi fotiinia (*Photinia davidiana*),
toompihlakas (*Amelanchier*)

Haigustunnused

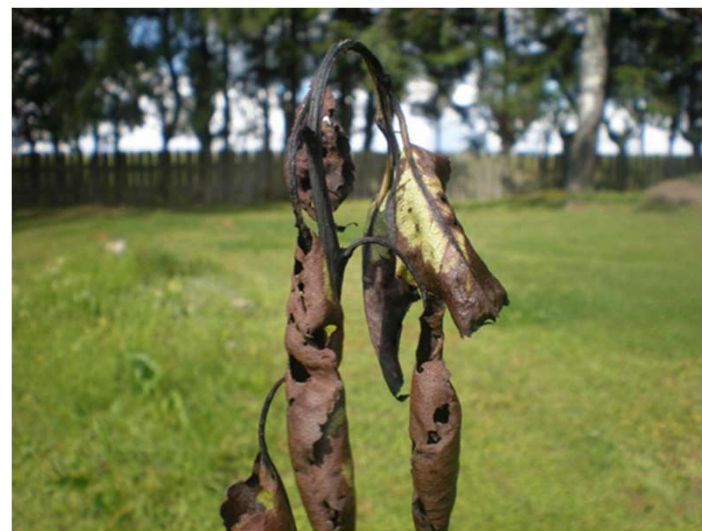
Bakterilima tilgad

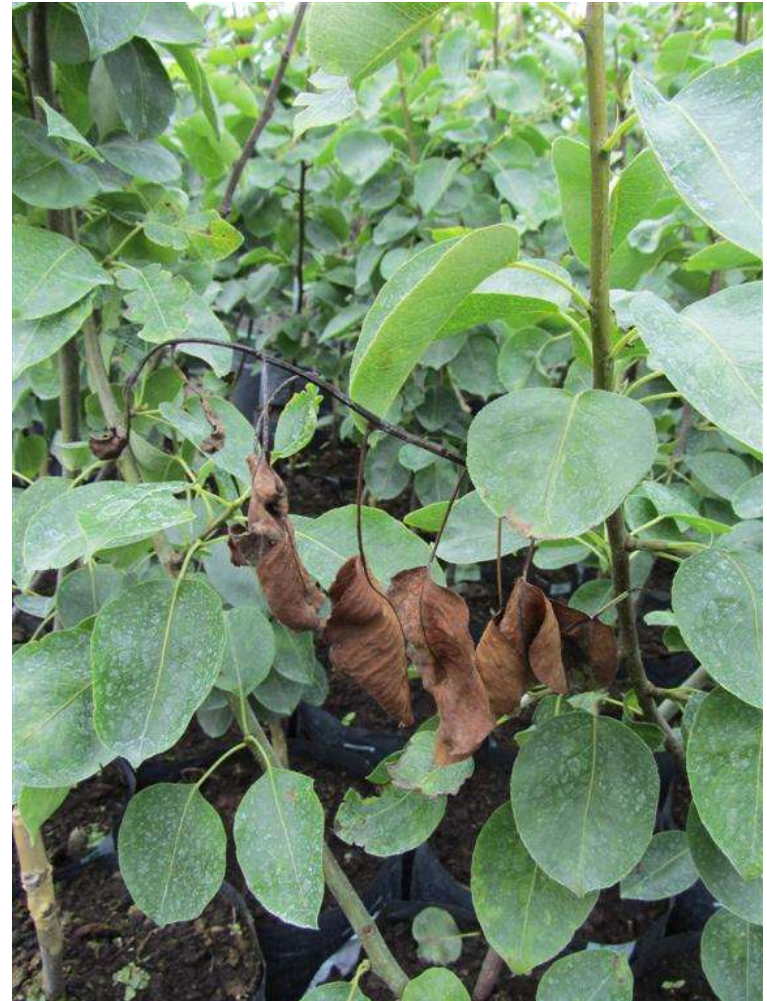
Saastunud taimed eraaias 2012

Saastunud taimed eraaias 2012

Haigustunnused puukoolis 2012

Taimede hävitamine

Ametlike proovide analüüsimine

Põllumajandusuuringute Keskuses

TAIMETERVISE JA MIKROBIOLOOGIA LABORATOORIUM

NEMATOLOOGIA

✓ nematoodide määramine taimsest materjalist, mullast, puidulaastudest, putuka kehast

MÜKOLOOGIA

✓ seenhaiguste määramine taimsest materjalist ja mullast; umbrohuseemnete määramine

ENTOMOLOOGIA

✓ enamlevinud putukkahjurite määramine

BAKTERIOLOOGIA

✓ taime bakterhaiguste määramine

VIROLOOGIA

✓ taime viirushaiguste ja viroidide määramine

Rahvusvaheline Taimetervise Aasta 2020

ÜRO kuulutas aasta 2020 taimede tervise tunnustamise ja kaitsmise aastaks- *International Year of Plant Health*

RAHVUSVAHELINE
TAIMETERVISE AASTA
2020

KAITSTES TAIMI,
SÄILITAME ELU

Taimetervise aasta ettevalmistused

- Lastele ja noortele suunatud tegevuste planeerimiseks toimusid 2019.a. kohtumised Eesti Bioloogiaõpetajate Ühingu ja Tallinna Kristiine Linnaosa lasteaedadega (Linnupesa lasteaed)

Taimetervise rändnäitus (seisuga 09.03.2021)

Üldhariduskoolides - 79 kooli

Ametikoolides – 3 kooli

Teistes asutustes ja avalikus ruumis
- 17 asukohta

Kutsu taimetervise rändnäitus endale külla

- Kõik, kes on näitusest huvitatud kas käesoleval või ka järgmisel õppeaastal saavad ennast julgelt graafikusse registreerida edastades broneeringusoovi e-posti aadressil taimeterviseaasta@pta.agri.ee

Taimetervise rändnäitus Moodle keskkonnas

- Näitusega saab tutvuda virtuaalselt aadressil <https://taimekool.agri.ee>
- Valida "Logi sisse külalisena", kursuse nimi on "Teadmisi taimetervisest"
- Täpsemad juhised rahvusvahelise taimetervise aasta koduleheküljel

<https://www.agri.ee/et/2020-rahvusvaheline-taimetervise-aasta>

Tagasiside koolidelt

Kõige toredam on õpetaja jaoks see, et saan õppetunde mitmekesistada. Näitus tuuakse kohale, pannakse ülesse ja sama moodi viiakse kõik ära. Kõik õppematerjalid on olemas, vaja ainult välja trükkida ja õpilastega uurida ja õppida. Õpetaja jaoks vaid puhas rõõm! Selliseid toredaid ja õpetlikke näitusi võiks veel olla. Eriti sobiv praeguses olukorras, kus õpilastega suurde linna näitusele minna ei saaks.

Kõige rohkem meeldis see, et kõik oli õpetaja jaoks kenasti valmis tehtud – esitlused, praktilised töövahendid, näitused, voldikud jms. Vähe-meeldivaid asju polnud. Ootame veel igasuguseid temaatilisi näituseid. Aitäh ja suur kiitus vaevanägijatele, kes programmi kokku panid.

Kindlasti kasutan ka antud materjali edaspidi tundides lisamaterjalina.

Näitusel esitatav materjal oli visuaalselt nauditav. Informatsioon oli nii tekstiliselt kui pildiliselt arusaadav, õpilaste jaoks huvitav ja mõistetav. Koeru Kk bioloogia ja loodusainete õpetajad on väga tänulikud, et selline õppematerjal meie kooli jõudis. Valmis materjaliga, mis on mitmekesine, on tundide vaheldusrikkamaks muutmine lihtsustatum aineõpetajale. Lisaks veel meened, mis õpilaste tuju ja innukust tõstsid. Suured tänud Põllumajandusameti meeskonnale, kes sellist tänuväärset tööd on teinud.

Tore oli, õpilased kuulasid huviga isegi kõige väiksemad, kodudes räägiti ka, tagasiside tuli lapsevanematelt.

Tegevused 2020 - teavitusüritused

Avalikud üritused

- Tourest 2020
- Tallinna Botaanikaaias erinevad teemapäevad
- Pärnu Taimelaat
- Eesti Vabaõhumuuseumi leivapäev
- Viimsi Rannarahva Festival
- Tallinna Loomaaia sünnipäev ja loodushariduse päev

Eriüritused

- Rakvere Valla noorte malev
- Linnupesa lasteaia õuesõpe
- Eesti Vabaõhumuuseumi lastelaagrid
- Tartu Loodusmaja Ööakadeemia
- Loengud koolides (Püünsi Kool, Tartu Miina Härma Gümnaasium, Tartu Waldorfgümnaasium, Väike-Maarja Gümnaasium, Luua Metsanduskool, Pirita Majandusgümnaasium, Olustvere Teenindus- ja Maamaanduskool)

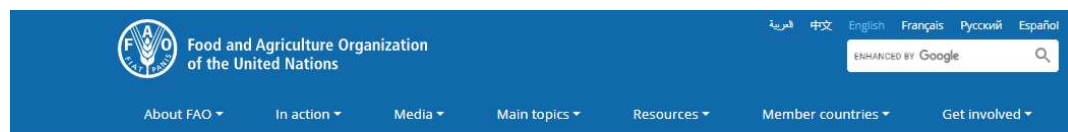
Õuesõpe Tallinna Linnupesa lasteaias

Taimetervise tegevusraamat „Terved taimed, terve planeet“ (1)

- FAO väljaanne

<http://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9327en/>

Activity book – Healthy plants, healthy planet

Download:

Read on Google Books and buy online

Year of publication: 2020
Place of publication: Rome, Italy
Pages: #24 p.
ISBN: 978-92-5-132761-6
Author: FAO
Publisher: FAO
Agrovoc: plant healthy; plant protection; awareness raising; children; educational resources

Abstract:

This activity book has been designed, written and illustrated to bring children and young people closer to the world of plant protection; the science that deals with plant health. Although addressed to an age group between eight and twelve years, this book can also be useful for older kids and educators. It can be considered as first, simple plant protection manual, designed on the occasion of the International Year of Plant Health 2020.

See also related Activity Books:

- Your Guide to FAO
- Working for ZeroHunger
- Change the Future of Migration
- Climate is Changing
- Eating healthy matters
- Food heroes

Last updated date 20/07/2020.

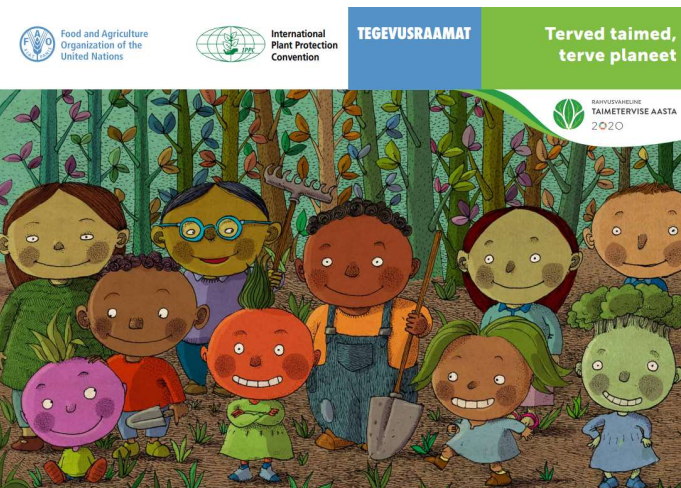
Cite this content as:

FAO. 2020. Activity Book – Healthy plants, healthy planet. Rome.

<https://doi.org/10.4060/ca9327en>

Also Available in:

Chinese Estonian Dutch Italian Czech Spanish Azerbaijani Arabic French Russian

Tegevusraamat – Terved taimed, terve planeet

Download:

Year of publications: 2020
Place of publication: Rome, Italy
Pages: #24 p.
ISBN: 978-92-5-133723-3
Author: FAO
Publisher: FAO
Agrovoc: plant healthy; plant protection; awareness raising; children; educational resources

Abstract:

See raamat on kavandatud, kirjutatud ja illustreeritud selleks, et aidata õpetajatel ja juhendajatel tuua lapsed ja noored lähemale taimetervise maailmale ehk teadusele, mis tegeleb taimede tervisega. Kuigi raamat on mõeldud vanuserühmale 8-12 aastat, võib see olla kasulik ka vanematele lastele. Seda võib võtta kui esimest, lihtsat taimetervise käsiraamatut, mis on välja antud rahvusvahelise taimetervise aasta 2020 puhul.

Cite this content as:

FAO. 2020. Tegevusraamat – Terved taimed, terve planeet. Rooma.

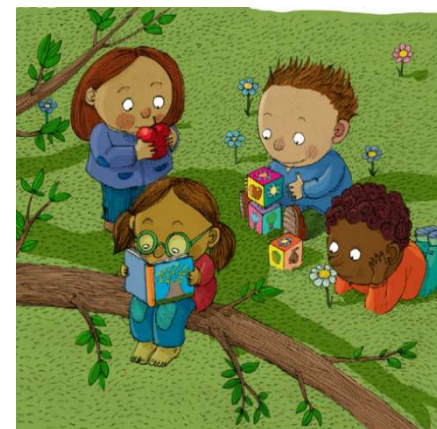
Taimetervise tegevusraamat

„Terved taimed, terve planeet“ (2)

- Kuigi raamat on mõeldud vanuserühmale 8–12 aastat, võib see olla kasulik ka vanematele lastele
- Seda võib võtta kui esimest, lihtsat taimetervise käsiraamatut, mis on välja antud rahvusvahelise taimetervise aasta puhul
- Raamatut läbivad ka säästva arengu eesmärgid, sest nendest mitmete saavutamisesse panustab ka taimetervise valdkond

Taimed on elu

- Taimed annavad meile hapnikku hingamiseks, toitu söömiseks ning rohealad, kus joosta ja mängida
- Üle 98 % hapnikust, mida me sisse hingame, toodavad taimed
- Taimed pakuvad peavarju loomadele ning on meie peamiseks toiduallikaks
- Kas Sa teadsid, et 80 % meie toidust koosneb taimedest ja looduslikust toorainest? Praeguseks on avastatud üle 250 000 erineva taimeliigi, millest umbes 30 000 sobivad inimtoiduks

Videos

See a range of International Year of Plant Health videos on our Playlist!

[Playlist](#)

https://www.youtube.com/watch?v=cmPAwiIK2BU&feature=emb_logo

<http://www.fao.org/plant-health-2020/communication-toolkit/en/>

Teavitusmaterjalid taimetervise teadlikkuse tõstmiseks

Töölehed

Kohvrimäng

Lauamäng „TUNNE TAIMEKAHJUSTAJAJAID“

Pusled

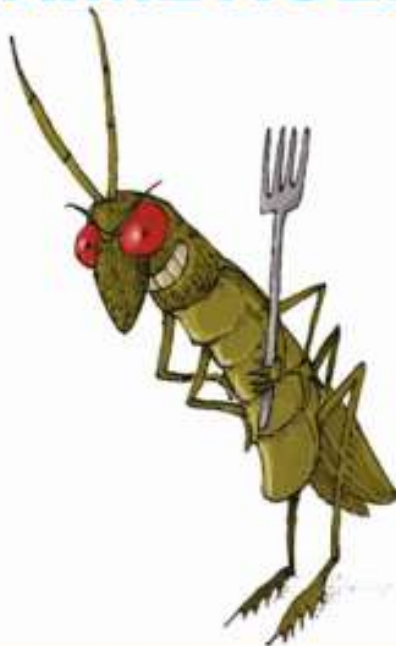

UUS!

Kaardimäng „Taimetigedik“

KAARDIMÄNG TAIMETIGEDIK

RAHVUSVAHELINE
TAIMETERVISE AASTA
2020

Hoiad käes kaardimängu, mis on valmistatud rahvusvahelise taimetervise aasta 2020 puhul. Mängu EESMÄRK on TUTVUSTADA järgmisi taimekahjustajaid, mis ohustavad taimi:

- MÄNNI-LAGUUSS*
- AASIA SIKK*
- SAARE-SALEHUNDLANE*
- SIBERI KEDRIK*
- KUUSE-KOOREÜRASK
- KARTULI-RINGMÄDANIK*
- KARTULI-KIDUUSS*
- KARTULIVÄHK*
- KARTULIMARDIKAS
- TSITRUSTE MUSTLAIKSUS*
- TOMATI RINGLAIKSUSE VIIRUS*
- TUBAKAKARILANE*
- SUUR-KAPSALIBLIKAS
- MAASIKA-HAHKHALLITUS
- VILJAPUU-BAKTERPÖLETIK*
- TAMME-ÄKKSURM*

Vaatle haigusi ja kahjureid hooliga, siis tead, millised nad välja näevad ja oskad looduses märgata. Iga taimekahjustaja pildi taustal näed taime, mis selle haiguse või kahjuri tõttu kõige rohkem kannatab.

Osa kaartidel kujutatud taimekahjustajatest on levinud ka Eesti looduses, teised aga ootavad riigipiiri taga soodsat hetke, millal sisse tungida. Neid sissetungijad me nimetame karantiinseteks* taimekahjustajateks.

Omades teadmisi karantiinsetest taimekahjustajatest saab igaüks anda oma panuse nende leviku takistamisele ning hoida Eestimaa loodust. **Saad ise olla taimede kaitsja!**

Kaardipakis on kaasas mängureeglid.

MÄNGUREEGLID

Kaardimängu mängitakse kaardipakiga, milles on **16 taimekahjustaja pildiga kaardipaari** ja üks paaritu kaart –

„Taimetigedik“.

Mängimiseks on vaja vähemalt 2 mängijat. Kõik kaardid segatakse ja jagatakse mängijatele laiali. Kaarte tuleb hoida nii, et teised neid ei näeks. Mängu alustab kaardijagajast vasakul käel olev mängija, kes tõmbab oma naabrilt ühe kaardi ning paneb selle oma kaartide hulka. Kaardid, millel on sama taimehaiguse või -kahjuri pilt, moodustavad paari. **Kui mängijal on käes kaardipaar, paneb ta selle maha.**

Putukas

Viirus

Nematood

Bakter

Seen

Edasi liigub mäng päripäeva. Kõik saadud kaardipaarid pannakse maha.

Võitja on see, kellel õnnestub kõikidest kaartidest esimesena lahti saada.

Kaotajale jääb kätte paaritu kaart, ehk **„Taimetigedik“.**

Kui mängu korratakse, segab ja jagab kaardid kaotaja.

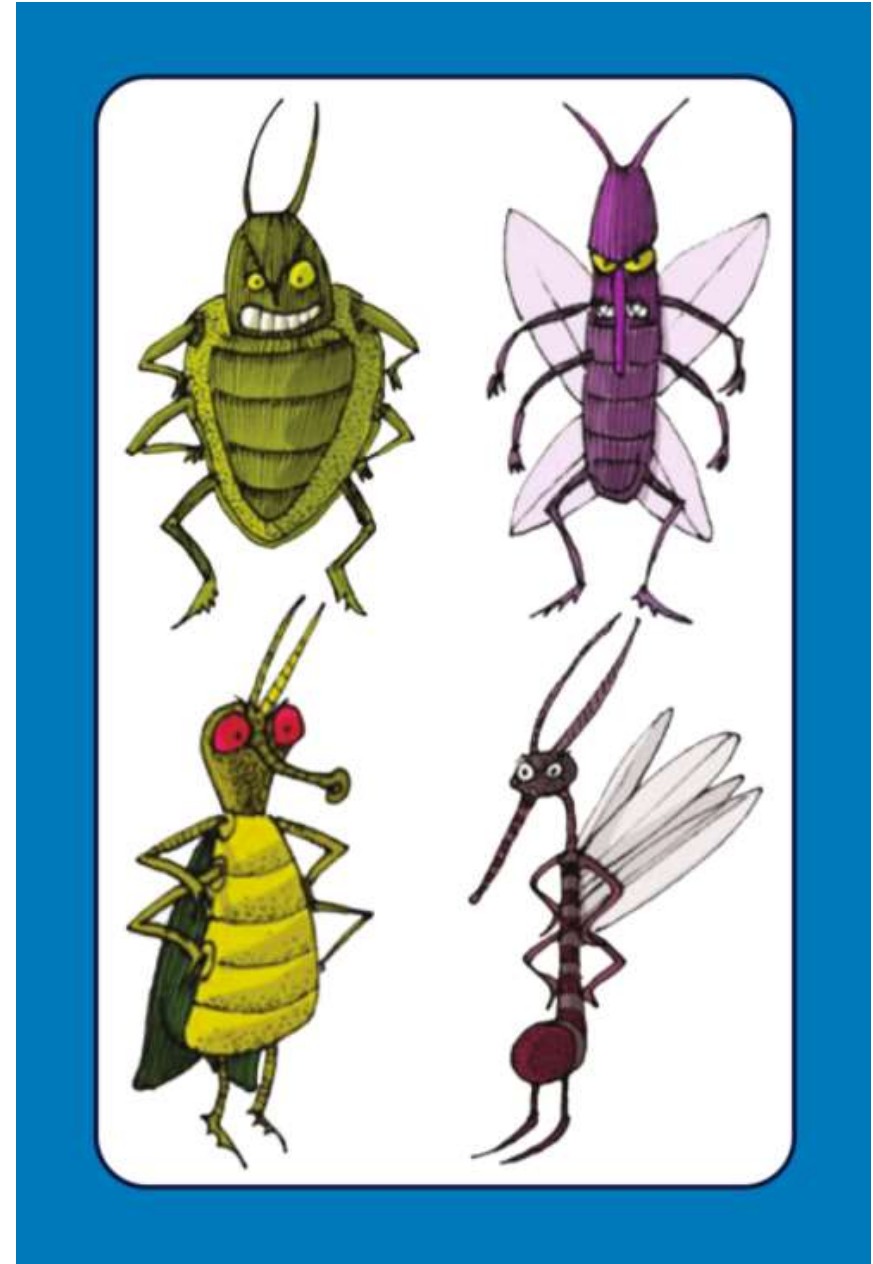
PÖLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

**Mängu on õppeotstarbel koostanud
Põllumajandus- ja Toiduamet.**

Kaartide pildimaterjal on valitud järgmistest allikatest: pixabay.com; bugwood.org; FAO. 2020. „Tegevusraamat – Terved taimed, terve planeet”. Rooma. <https://doi.org/10.4060/ca9327en> Litsents: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

AASIA SIKK

Beastie the Bug @bug_beastie · Feb 16

When the temperature outside is -22 °C, Beastie has to find creative ways to survive. This time Beastie had a narrow escape from freezing and spent time introducing #PlantHealth to students & teachers at Olustvere School of Service and Rural Economics 🇪🇪.
beastiebug.eppo.int/bug/93

1

1

4

<https://beastiebug.eppo.int/>

Beastie the Bug (@bug_beastie) / Twitter

Beastie the Bug @bug_beastie · Oct 30, 2020

EestiBeastie spent a day with plant health inspectors of the Estonian Agricultural Board to discuss how to stop harmful organisms such as Beastie spreading to 🇪🇪 and cause damage to our plants & environment. #IYPH2020 was celebrated with a special cake 🍰
beastiebug.eppo.int/bug/93

1

21

Beastie the Bug @bug_beastie · Dec 14, 2020

Schools in Estonia are closed early this year to contain the spread of COVID-19, but Beastie has some fun memories from school visits and plant health lessons this autumn in Tartu. beastiebug.eppo.int/bug/93 #BeastieBug

10

Beastie joined colleagues of the Estonian Agricultural Board in thanking our inspectors of Border Control Posts, who have worked tirelessly in the frontline during this difficult year.

PTA Facebook

Põllumajandus- ja Toiduamet

18. veebruar kell 07:00 -

Rahvusvahelise taimetervise aasta rändnäitus on jõudnud Ilmatsalu Põhikooli Tartumaal. Hea meel on, et tublid ja õpihimulised lapsed leiavad sealt põnevat uudistamist!

Ilmatsalu Põhikool

18. veebruar kell 08:06

ÜRO Peaassamblee kuulutas 2020. aasta välja kui rahvusvahelise taimetervise aasta. Seoses sellega sai meie koolipere 15.-19. veebruaril külastada IPK 1. korrus... Vaata veel

10

2 jagamist

Mida saame teha, et meie taimed oleksid terved?

- Peame teadlikult takistama taimekahjustajate levimist
- Hoidudes rahvusvahelistelt reisidelt taimede, seemnete, puu- ja köögiviljade ning lillede sissetoomisest, aitad kaitsta meie põllukultuure ja ilusat loodust karantiinsete taimehaiguste ja kahjurite eest!
- Ole e-poest seemneid ja taimi tellides ettevaatlik!
- Kõik inimesed saavad olla abiks karantiinsete taimekahjustajate varajasel avastamisel ja samuti taimetervise teadmiste edasilevitamisega üks saab taimede kaitsmiseks midagi ära teha!

Rahvusvaheline taimeterwise päev

The FAO Council endorses the establishment of an International Day of Plant Health

Posted on Thu, 03 Dec 2020, 09:24

©FAO/Alessia Pierdomenico / FAO

Rome, 2 December 2020 - As the international community continues to observe the International Year of Plant Health (IYPH), the FAO Council discussed the draft resolution proposing the observance of an International Day of Plant Health by the United Nations system each year on 12 May. It is a fortunate coincidence that the unanimous support for such an important IYPH legacy comes precisely one year after the official launch of the International Year itself. In fact, precisely one year ago on 2 December 2019, the FAO Director-General, Mr QU Dongyu, hosted the ceremony at FAO headquarters, before a distinguished audience and amongst high-level

Share this news

Subscribe

Don't miss the latest News

If you have already an IPP account [LOGIN](#) to subscribe.

If you don't have an IPP account first [REGISTER](#) to subscribe.

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Aitäh!

birger.ilau@pta.agri.ee

ulle.metsman@pta.agri.ee

www.pta.agri.ee